

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

ZA 2022 ROK

ORAZ

Z REALIZACJI

„PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE

GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN

NA LATA 2016 – 2025”

Kościan, 27 kwiecień 2023 r.

I. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz..2050 ze zm.).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U . Nr 209, poz. 1245).
6. Uchwała Nr XXX/323/18 Rady Miejskiej Kościana z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
7. Zarządzenie Nr 167/19 Burmistrza Miasta Kościana z dnia 2 listopada 2019 r. w sprawie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Zarządzenie Nr 168/19 Burmistrza Miasta Kościana z dnia 2 listopada 2019 r. w sprawie Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Kościan
9. Umowa partnerska o współpracy z dnia 01 września 2011 r. zawarta pomiędzy Gminą Miejską Kościan a instytucjami, o których mowa w art. 9 a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
10. Uchwała nr XII/136/16 Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Kościan na lata 2016 - 2025”.

II. SKŁAD ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

1. Przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie (3 osoby).
2. Przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kościanie.
4. Pedagog placówki oświatowej w Kościanie.
5. Kurator sądowy Sądu Rejonowego w Kościanie.
6. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kościanie.
7. Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie.
8. Przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

III. CELE FUNKCJONOWANIA.

1. Rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, oparte na współpracy profesjonalnych służb i instytucji zajmujących się problemem przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie miasta Kościana.

IV. REALIZOWANE ZADANIA.

1. Integrowanie i koordynowanie działań służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Wypracowanie metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy.
6. Profesjonalne wspieranie merytoryczne rodziny w rozwiązaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą.
7. Monitorowanie sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.
8. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
9. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
10. Opracowanie wieloletniej strategii przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Monitorowanie i ewaluacja programu.
12. Sporządzanie sprawozdań i statystyk z działań prowadzonych w danym roku.

V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O FUNKCJONOWANIU ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I PRACY GRUP ROBOCZYCH W 2022 R.

1. Zgodnie z art. 9a pkt 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w 2022 r. zorganizowano cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego: 26 kwietnia, 28 czerwca, 11 października i 13 grudnia. Tematem spotkań były m. in.:
  - 1) przyjęcie planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na 2022 r.,
  - 2) przedłożenie i omówienie sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych w roku 2021,
  - 3) przekazanie zarządzeń Burmistrzowi w sprawie składu Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - 4) omówienie danych statystycznych za pierwsze półrocze 2022 r. z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - 5) relacja z konferencji na temat współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - 6) omówienie danych statystycznych za trzeci kwartał 2022 r. z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - 7) relacja ze szkolenia pt. „Mnogość służb”, które odbyło się 08.08.2022 r.,
  - 8) omówienie danych statystycznych od stycznia do grudnia 2022 r. z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - 9) relacja z Ogólnopolskiej Konferencji nt. „Nie otwieraj drzwi przemocy”,
  - 10) dyskusja nad projektem planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na 2023 r.
2. Grupy robocze, tworzone dla rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową, w indywidualnych przypadkach podejmowały działania polegające na:
  - 1) diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
  - 2) wypracowaniu metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy,
  - 3) działaniu interwencyjnym, nakierowanym na ochronę ofiar przemocy,

- 4) profesjonalnym wspieraniu merytorycznym rodziny w rozwiązaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą,
 5) monitorowaniu sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.
3. Pracę Grup roboczych w ujęciu statystycznym oraz działania podejmowane w celu przeciwdziałania przemocy w 2022 r. ilustrują tabele.

Tabela 1. Interwencje kryzysowe - procedura „Niebieskiej Karty”

L.p.	Temat	Liczba w 2021	Liczba w 2022	Dynamika % (4:3)
1	2	3	4	5
1.	„Niebieskie Karty - założone ogółem, w tym przez:	86	72	83,7
	1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie i inne OPS,	4	3	75,0
	2) Komendę Powiatową Policji w Kościanie,	71	68	95,8
	3) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościanie,	0	0	0,0
	4) placówki oświatowe,	4	1	25,0
	5) placówki służby zdrowia.	7	0	0,0
2.	„Niebieskie Karty” założone bez zgody ofiar.	4	2	50,0
3.	Ustanie przemocy w rodzinie po założeniu „Niebieskiej Karty”.	58	37	63,8
4.	Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”.	111	60	54,05
5.	Liczba aktualnie otwartych NK na dzień 31.12.2021 r. (prowadzonych od 2011,2012 i 2013 r.)	26	22	84,6

Tabela 2. Ofiary i sprawcy przemocy.

L.p.	Temat	Liczba w 2021 r.	Liczba w 2022 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ofiary przemocy - ogółem, w tym:	135	116	85,9
	1) kobiety,	68	68	100,0
	2) mężczyźni,	16	12	75,0
	3) dzieci	51	36	70,6
2.	Ofiary przemocy powyżej 60 roku życia.	8	14	175,0
3.	Ofiary przemocy – osoby niepełnosprawne.	6	3	50,0
4.	Sprawcy przemocy – ogółem, w tym:	77	72	93,5
	1) kobiety,	10	12	120,0
	2) mężczyźni	67	69	103,0

Tabela 3. Spotkania Grup Roboczych.

L.p.	Temat	Liczba 2021 r.	Liczba 2022r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Spotkania Grup Roboczych.	197	170	86,3
2.	Uczestnicy Grup Roboczych:			
	1) pracownicy socjalni,	203	172	84,7
	2) przedstawiciel KPP,	191	160	83,8
	3) przedstawiciel MKRPA,	91	95	104,4
	4) pedagodzy,	39	30	76,9
	5) prawnik,	0	1	0,0
	6) przedstawiciel służby zdrowia,	3	0	0,0
	7) kuratorzy,	2	2	100,0
	8) przedstawiciel PCPR,	0	0	0,0
	9) asystent rodziny,	19	6	31,6
	10) psycholog,	7	0	0,0
	11) inne osoby (np. mediator).	1	0	0,0
3.	Ofiary przemocy lub ich przedstawiciel.	70	54	77,1
4.	Sprawcy przemocy.	25	37	148,0

Tabela 4. Działania podejmowane przez Grupy Robocze.

L.p.	Temat	Liczba w 2021 r.	Liczba w 2022 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	W stosunku do ofiar przemocy i ich rodzin :			
	1) pomoc finansowa,	11	11	100,0
	2) bezpłatne posiłki w szkołach i przedszkolach,	7	7	100,0
	3) paczki żywnościowe,	3	2	66,7
	4) odzież,	1	3	300,0
	5) skierowanie do psychologa,	30	19	63,3
	6) skierowanie do prawnika,	23	15	65,2
	7) skierowanie do pedagoga,	2	3	150,0
	8) skierowanie do grupy wsparcia,	1	1	100,0
	9) wprowadzenie do rodziny asystenta,	0	0	0,0
	10) systematyczne wizyty dzielnicowe w rodzinie,	223	158	70,9
	11) objęcie dziecka pomocą psychologiczną - pedagogiczną,	8	13	162,5
	12) skierowanie na bezpłatne badanie lekarskie,	0	0	0,0
	13) skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	0	1	0,0
	14) odebranie dziecka zagrożonego i umieszczenie w innej rodzinie,	0	2	0,0
	15) wsparcie mediatora.	0	0	0,0

2.	W stosunku do sprawców przemocy:			
	1) skierowanie do MKRPA,	23	23	100,0
	2) zmotywowanie do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego,	33	17	51,5
	3) skierowanie do psychologa,	16	12	75,0
	4) rozmowy interwencyjne,	39	58	148,7
	5) skierowanie sprawy do Prokuratury,	2	2	100,0
	6) współpraca ze sądem,	8	3	37,5
	7) skierowanie sprawy na Policję.	0	0	0,0

Tabela 5. Działania sądu wobec sprawców przemocy.

L.p.	Temat	Liczba w 2021 r.	Liczba w 20202r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ograniczenie władzy rodzicielskiej.	0	2	0,0
2.	Pozbawienie władzy rodzicielskiej.	1	0	0,0
3.	Zobowiązanie do podjęcia leczenia lub terapii.	4	5	125,0
4.	Wydanie nakazu eksmisji z domu.	0	0	0,0
5.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności w zawieszeniu.	1	0	0,0
6.	Ustanowienie kuratora.	0	0	0,0
7.	Zasądzenie alimentów.	1	0	0,0
8.	Objęcie sprawcy programem korekcyjno – edukacyjnym	0	0	0,0
9.	Zakaz zbliżania się sprawcy do ofiary.	0	5	
10.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności.	1	1	0,0

4. Wydatki ponoszone na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych pokrywane są z budżetu Gminy Miejskiej Kościan w części pozostającej w dyspozycji dyrektora Ośrodka. W 2022 r. **koszt obsługi** Zespołu Interdyscyplinarnego wyniósł **78.660,08 zł** i był wyższy od kosztu z roku 2021 o 498,24 zł (dyn.100,6 %).

VI. REALIZACJA CELÓW „PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2016 - 2025”.

Realizacja zadania własnego gminy nakierowanego na tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przebiegała w oparciu o:

- diagnozę problemu przemocy w rodzinie przeprowadzoną na terenie miasta Kościana w 2016 r.,
- cele szczegółowe „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016-2025”.

1. Cel 1. „Zapewnienie skutecznej i profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy”

- 1) prowadzono Zespół Doradztwa Rodzinnego, świadczący pomoc psychologa, prawnika, pedagoga ofiarom przemocy,
  - a) do skorzystania z porad ww. specjalistów motywowano 37 osób. Z porad skorzystało w 2022 r. 9 ofiar przemocy i 29 członków ich rodzin,
  - b) wskazywano instytucje udzielające pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz motywowano do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego. W 2022 r. wydano 23 skierowania do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowano do terapii 17 osób.
- 2) w Klubie Integracji Społecznej tworzone grupy wsparcia dla osób doznających przemocy. W ramach „Akademii świadomego rodzica” udzielono wsparcia 3 rodzicom bądź opiekunom oraz pośrednio ich rodzinom liczącym 6 osób. Przeprowadzono rozmowy ze wszystkimi osobami doznającymi przemocy,
- 3) udzielono pomocy materialnej 11 osobom, w tym 7 dzieciom finansowano obiady w szkołach lub przedszkolach,
- 4) informowano o miejscach i instytucjach udzielających wsparcia ofiarom przemocy,
- 5) monitorowano sytuację rodzin dotkniętych problemem przemocy.

2. Cel 2. „Zmiana postaw społecznych, uwrażliwianie na temat zjawiska przemocy”.

- 1) rozpowszechniano ulotkę informacyjną o instytucjach wspierających i udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (szkoły, przychodnie, urzędy itp.),
- 2) współpracowano z pedagogami szkolnymi w zakresie podnoszenia wiedzy o problemie przemocy w rodzinie,

3. Cel 3. Sprawne diagnozowanie zjawiska przemocy.

- 1) współpracowano z różnymi instytucjami w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie (wymiana informacji o podejrzeniu stosowania przemocy, tworzenie Grup roboczych i zapewnienie rodzinom wsparcia),
- 2) podnoszono kwalifikacje kadr zajmujących się zjawiskiem przemocy, w tym: w szkoleniu nt: „ Mnogość Służb” i konferencjach nt: „ Współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie” oraz Ogólnopolskiej Konferencji „ Nie otwieraj drzwi przemocy”.

4. Cel 4. Oddziaływanie na sprawców przemocy.

- 1) motywowanie sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu do zachowania abstynencji,
- 2) kierowanie osób uzależnionych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) wskazywanie instytucji udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

VII. WNIOSKI.

1. Analiza pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych pozwala sformułować następujące wnioski:
  - 1) w roku 2022 r. zmniejszyła się (w porównaniu z rokiem 2021) liczba spraw wszczętych w związku z wdrożeniem procedury „Niebieska Karta” o 14 (dynamika 83,7 %). Prowadzono postępowanie w sprawie 72 Kart. W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych przyczyną takiej sytuacji jest:
    - a) Wzrost świadomości ofiar przemocy; brak zgody na stosowanie wobec nich przemocy i wiedza o możliwości szukania pomocy w instytucjach do tego powołanych,
    - b) Czujność służb publicznych (pracownicy socjalni, funkcjonariusze policji itp.),
    - c) Sprawny i jasny przepływ informacji między instytucjami, dotyczący sytuacji rodziny w kryzysie,
    - d) Brak społecznej zgody na tolerowanie zachowań agresywnych.
  - 2) odnotowano mniej sytuacji zakończenia Niebieskiej karty (dynamika 54,05 %).
  - 3) w wyniku działań interwencyjnych i merytorycznego wsparcia środowisk dotkniętych przemocą odnotowano ustanie przemocy w 37 rodzinach, co można uzasadnić:
    - a) większą skutecznością i wykorzystaniem potencjału różnych instytucji uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy,
    - b) zwiększeniem poczucia bezpieczeństwa osób poszkodowanych i ograniczenie poczucia bezkarności sprawców przemocy,
    - c) wykorzystaniem nowych instrumentów w zwalczaniu zjawiska przemocy (koordynacja działań instytucji, kierowanie do psychologa, kierowanie spraw o stosowaniu przemocy na policję i do prokuratury itp.),
    - d) zwiększenie poczucia wzajemnego, profesjonalnego wsparcia służb i instytucji, uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy.
2. Analiza badanych przypadków przemocy nadal wskazuje na „nieuświadomianą przemoc”, tj. zachowania w sferze psychicznej, ekonomicznej, a nawet fizycznej, które w powszechnej świadomości nie są traktowane jako przemoc domowa. Stąd potrzeba kontynuowania i wdrażania nowych przedsięwzięć nakierowanych na edukację i profilaktykę w zakresie przemocy w rodzinie, przy zaangażowaniu podmiotów, działających w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej (lokalne instytucje publiczne, placówki oświatowe, służba zdrowia i organizacje pozarządowe).
3. W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup roboczych program ochrony ofiar przemocy, obejmujący działania terapeutyczne, poradnictwo, pomoc finansową itp., realizowany jest w sposób prawidłowy, jednakże występują nadal trudności w realizacji działań wobec sprawców przemocy. W systemie zapobiegania zjawisku przemocy brak skutecznych narzędzi oddziaływania na sprawców.

Kościan, 2023 – 04 – 27

Opracowała:

Aleksandra Kostrzewska